

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

קטז.

עין משפט נר מצוה

פ א מיי פ"ח מהל' מלה
הל' ו סמג עין מא
טו"ש"ע א"ח סי' תשה
סע"ף א וסי' תעג סע"ו:
פ ב טו"ש"ע א"ח סי'
תס סע"ף ב:
פ ג ד מ"י פ"ז מהל'
מנה הל' יא סמג
עין מא טו"ש"ע א"ח סי'
תעג סע"ף ה כהנ"ה:
צ ה ו מ"י פ"ז ופ"ח
מהל' מנה הלכה ב
סמג שס טו"ש"ע שס ס"ו:
צ ז שס סע"ז כהנ"ה:
צ ח מ"י פ"ז שס הל'
ה ופ"ח ה"ל ד:

רבינו הגואל

ד"א לחם עוני מה דרכו
של עני הוא מטיק ואשתו
אופה וכו'. אע"פ שאין
חרושת מצוה, ואמאי מייח
ליה משום קפא כדפרישנו
למעלה, ר' אלעזר בר
צדוק [אומר] החרושת
תחת התפוח צורחת וגו'.
מצוה, והביא ראיה לדבריו
שכן היו תבני ירושלם
אומרים קחו לכם תבלין
למצוה, מכלל שחרושת
מצוה, מאי מצוה, ר' לוי
אמר וזכר לתפוח שנאמר
תחת התפוח צורחת וגו'.
ר' יוחנן אומר זכר לטיט.
אמר אביי הלכך צריך
(לקיימה) [לקהויה] זכר
לתפוח וצריך לסמוכה
זכר לטיט. תניי חרץ
שבירושלים היו אומרים
בואו וקחו לכם תבלין
למצוה, כגון קמחן וכיוצא
בו וזכר לתפוח שבטיט.
מתני' מונו לו כוס שני
ובאן הבן שואל וכו'. ת"ר
אם היה הבן חכם הבן
שואל את אביו ואם לאו
אשתו שואלתו. ואפי' שני
תלמידי חכמים הבקיאין
בהלכות הפסח שואלין
זה את זה מה נשתנה
הלילה הזה מכל הלילות.
ואסיקא אמר רבא שבכל
הלילות אין או מטבלין
אפילו פעם אחת הלילה
הזה שתי פעמים. מתחיל
בגנות מאי היא, רבא אמר
מתחלה עובדי כוכבים
היו אבותינו, רב יוסף
אמר עבדים היינו לפרעה.
והאידיא עבדין כרתויהו.

אף כאלו בפרוסה. לנכך על אכילת מלה. ושמי שלימות מיימי משום ברכת המוציא דלל גרע משאר ימים טובים שצריך לנזוע על שמי ככרות שלימות וזבוע מאחת מהשלימות: **אף כאלו הוא מסיק ואספו אופה.** כדי שלא תחמין: **משום קפא.** שרף החזרת קשה יש צו

אף כאן בפרוסה דבר אחר מה דרכו של עני הוא מסיק ואשתו אופה: א"פ שאין חרושת מצוה: ואי לא מצוה משום מאי מייחתי לה א"ר אמי משום קפא אמר רב אסי קפא דחאסא חמא קפא דחמא כרתי [קפא דכרתי חמיומי] קפא דכולהו חמיומי אדחכי והכי גימא הכי קפא קפא דכירנא לך ולשב בנתך ולתמני כלתך: **רבי אלעזר בר' צדוק** אומר מצוה וכו': **מאי מצוה** רבי לוי אומר זכר לתפוח ור' יוחנן אומר זכר לטיט אמר אביי הלכך צריך לקהוייה וצריך לסמוכה לקהוייה זכר לתפוח וצריך לסמוכה זכר לטיט תניא כוותיה דרבי יוחנן תבלין זכר לתבן חרושת זכר לטיט אמר רבי אלעזר בר' צדוק כך היו אומרים תניי: **חרץ שבירושלים** בואו וטלו לכם תבלין למצוה: **מתני'** מונו לו כוס שני וכאן הבן שואל אביו ואם אין דעת בבן אביו מלמדו מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות שבכל הלילות אנו אוכלין חמין ומצה הלילה הזה כולו מצה שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות הלילה הזה מרור שבכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי שלוק ומבושיל: **הלילה הזה כולו צלי שבכל הלילות (אין) אנו** חייבים למבא אפילו פעם אחת הלילה הזה שתי פעמים ולפי דעתו של בן אביו מלמדו מתחיל בגנות ומסיים בשבח ודורש מארמי אובד אבי עד שיגמור כל הפרשה כולה: **גמ'** ת"ר יחכם בנו שואלו ואם אינו חכם אשתו שואלתו ואם לאו הוא שואל לעצמו ואפילו שני תלמידי חכמים שיודעין בהלכות הפסח שואלין זה לזה: מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות שבכל הלילות אנו מטבלין פעם אחת הלילה הזה שתי פעמים: מתקיף לה רבא אטו כל יומא לא סגי דלא מטבילא חדא זימנא אלא אמר רבא הכי קתני שבכל הלילות אין אנו חייבין למבא אפילו פעם אחת הלילה הזה שתי פעמים מתקיף לה רב ספרא חיובא לדרדקי אלא אמר רב ספרא הכי קתני אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת הלילה הזה שתי פעמים: מתחיל בגנות ומסיים בשבח: **מאי בגנות רב אמר** מתחלה עובדי עבודת גלולים היו אבותינו [ושמואל] אמר עבדים היינו אמר ליה רב נחמן לדרו עבדיה עבדא דמפיק ליה מריה לחירות ויהיב ליה כספא ודהבא מאי בעי למומר ליה אמר ליה בעי לאודויי ולשבוחי א"ל א פטרתי מלומד מה נשתנה יפתח ואמר עבדים היינו: **מתני'** רבן גמליאל היה אומר הכל שלא אמר

שלש

אף כאלו בפרוסה. לנכך על אכילת מלה. ושמי שלימות מיימי משום ברכת המוציא דלל גרע משאר ימים טובים שצריך לנזוע על שמי ככרות שלימות וזבוע מאחת מהשלימות: **אף כאלו הוא מסיק ואספו אופה.** כדי שלא תחמין: **משום קפא.** שרף החזרת קשה יש צו

אף כאלו בפרוסה. לנכך על אכילת מלה. ושמי שלימות מיימי משום ברכת המוציא דלל גרע משאר ימים טובים שצריך לנזוע על שמי ככרות שלימות וזבוע מאחת מהשלימות: **אף כאלו הוא מסיק ואספו אופה.** כדי שלא תחמין: **משום קפא.** שרף החזרת קשה יש צו

אף כאלו בפרוסה. לנכך על אכילת מלה. ושמי שלימות מיימי משום ברכת המוציא דלל גרע משאר ימים טובים שצריך לנזוע על שמי ככרות שלימות וזבוע מאחת מהשלימות: **אף כאלו הוא מסיק ואספו אופה.** כדי שלא תחמין: **משום קפא.** שרף החזרת קשה יש צו

אף כאלו בפרוסה. לנכך על אכילת מלה. ושמי שלימות מיימי משום ברכת המוציא דלל גרע משאר ימים טובים שצריך לנזוע על שמי ככרות שלימות וזבוע מאחת מהשלימות: **אף כאלו הוא מסיק ואספו אופה.** כדי שלא תחמין: **משום קפא.** שרף החזרת קשה יש צו

אף כאלו בפרוסה. לנכך על אכילת מלה. ושמי שלימות מיימי משום ברכת המוציא דלל גרע משאר ימים טובים שצריך לנזוע על שמי ככרות שלימות וזבוע מאחת מהשלימות: **אף כאלו הוא מסיק ואספו אופה.** כדי שלא תחמין: **משום קפא.** שרף החזרת קשה יש צו

אף כאלו בפרוסה. לנכך על אכילת מלה. ושמי שלימות מיימי משום ברכת המוציא דלל גרע משאר ימים טובים שצריך לנזוע על שמי ככרות שלימות וזבוע מאחת מהשלימות: **אף כאלו הוא מסיק ואספו אופה.** כדי שלא תחמין: **משום קפא.** שרף החזרת קשה יש צו

אף כאלו בפרוסה. לנכך על אכילת מלה. ושמי שלימות מיימי משום ברכת המוציא דלל גרע משאר ימים טובים שצריך לנזוע על שמי ככרות שלימות וזבוע מאחת מהשלימות: **אף כאלו הוא מסיק ואספו אופה.** כדי שלא תחמין: **משום קפא.** שרף החזרת קשה יש צו